

مجموعه مقالات و سخنرانیهای همایش

01BF0000000004388

ن. ۲۲ م ۵۸/۲۵۸/۱۹۳ BP.

مجموعه مقالات و سخنرانیهای همایش

وقف در بازار سرمایه

۱۱ اسفند ۱۳۸۴

دردودنه کتابخانه همایش - وقف بهادار
شماره ۴۴۶ تاریخ ۹/۸/۸۴ ن. ۲۰۵

سازمان بوردس و اوراق بهادار کشور

مفصله
وقف

سازمان اوقاف و امور خیریه

BP
۱۹۳/۲۵۸
۱۲۸۴۵
۲۰۰

همایش وقف در بازار سرمایه (۱۳۸۴: قم)
مجموعه مقالات و سخنرانی‌های همایش وقف در بازار سرمایه ۱۱ اسفند ۱۳۸۴ تهیه و تنظیم مرکز مطالعات اقتصادی
برگزار کنندگان: دانشگاه مفید، سازمان اوقاف و امور خیریه و سازمان بورس اوراق بهادار کشور
۲۰۹ ص
ISBN: ۹۷۸۹۶۴-۸۰۹۲-۲۳-۰
فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیبا
رده‌بندی کنگره: ۱۳۸۴: BP۱۹۳/۲۵۸
۲۹۷/۳۷۲
کتابخانه ملی ایران:
۱۰۶۰۰۱۹

عنوان: مجموعه مقالات همایش وقف در بازار سرمایه
تاریخ نشر: تابستان ۱۳۸۶
نوبت چاپ: اول
چاپ: عمران
ناشر: مؤسسه انتشارات دانشگاه مفید
ویراستاران: مقالات؛ یوسف محمدی و نشست‌ها؛ فائزه گنجعلی
صفحه‌آرا: علیرضا حیدرآبادی
شمارگان: ۲۰۰۰ جلد
شابک: ۹۷۸۹۶۴-۸۰۹۲-۲۳-۰
قیمت: ۱۸۰۰ تومان

انتشارات دانشگاه مفید
قم - بلوار صدوقی، دانشگاه مفید
تلفکس: ۲۹۳۲۱۳۵ / صندوق پستی: ۳۷۱۸۵-۳۶۱۱
mail: Ecenter@mofidu.ac.ir www.mofidu.ac.ir

ارکان همایش

کمیته علمی همایش

محمد علی خسروی، مجید رضایی، نادر ریاحی،

علی صالح آبادی و حسین عبده تبریزی

دبیر علمی همایش

محمد رضا یوسفی

همکاران علمی همایش

حسن آقا نظری، محمد علی شاه آبادی و سید عباس موسویان

همکاران اجرایی

سید احسان حائری، مهدی حسنی، علیرضا حیدرآبادی، اصغر فتحی،

محمد مهدی محب الرحمان، عباس مسیحی و مجید منتظری مقدم

فهرست

۱۱	پیشگفتار
۱۳	نشست اول: سخنرانی‌های افتتاحیه
۱۵	محمد رضا یوسفی
۱۶	عباس محتاج
۱۹	محمد علی نظام زاده
۲۲	علی صالح آبادی
۲۴	محمد علی خسروی
۲۷	نشست دوم: وقف پول
۲۹	امکان سنجی وقف پول مبتنی بر فقه شیعه / ولی الله ملکوتی فر
۳۹	امکان سنجی فقهی وقف پول (توصیه‌ها و راهکارها) / جواد سعادت فر
۹۳	مروری بر الگوهای عملی وقف در بازار سرمایه / نادر ریاحی
۱۲۵	نشست سوم: میزگرد با موضوع «وقف پول»
۱۲۷	سید عباس مرسویان
۱۲۸	ولی الله ملکوتی فر
۱۲۸	محمد رضا یوسفی
۱۲۸	محمد علی خسروی
۱۳۰	محمد رضا یوسفی
۱۳۰	جواد سعادت فر

۱۳۱	محمد رضا یوسفی
۱۳۱	سید عباس موسویان
۱۳۲	محمد علی خسروی
۱۳۳	سید عباس موسویان
۱۳۳	جواد سعادت فر
۱۳۵	نشست چهارم: «وقف سهام»
۱۳۷	وقف و امور خیریه در بازار سرمایه / مجید رضائی
۱۵۳	وقف سهام شرکت‌ها از دیدگاه اسلام / علی صالح آبادی و محمد صادق دبیری
۱۶۹	بررسی فقهی سرمایه گذاری در وقف / محمد حسن حائری
۱۸۷	حسین عبده تبریزی
۱۹۳	نشست پنجم: میزگرد «بررسی شیوه‌های جدید بهره‌وری اقتصادی وقف»
۱۹۵	ناصر الهی
۱۹۵	حسین عبده تبریزی
۱۹۶	سید کاظم رجایی
۱۹۷	حسین عبده تبریزی
۱۹۹	محمد رضا یوسفی
۲۰۰	نادر ریاحی
۲۰۲	علی صالح آبادی
۲۰۳	مجید رضایی

پیشگفتار

وقف یکی از نهادهای اقتصادی است که با اهداف خیرخواهانه از آغاز زندگی مدنی بشر با او همراه بوده است. نوع دوستان در جوامع مختلف و در زمانهای متفاوت منافع اموال خود را به صورت وقف در اختیار همگان قرار می‌دادند و این امر سبب می‌شد تا در تمامی ازمینه از واقفان به نیکی یاد مگردد لذا در فرهنگ اسلامی از آن به صدقه جاریه می‌شود. امروزه مهم‌ترین مسائل وقف اختلاف در اموال وقفی و همینطور مسائل حقوقی مربوط به آن در ملل مختلف می‌باشد که ضرورت بازنگری در مسائل فقهی- اقتصادی مربوط به آن بر کسی پوشیده نمی‌باشد به نحوی که در بعضی از حالات ناکارآمدی اقتصادی اموال وقفی و حتی غیر مفید بودن کاربری آن به دلیل تغییر فرهنگ و آداب مردم در بستر زمان- از مهم‌ترین دغدغه‌های اموال وقفی در ایران می‌باشد.

مضافاً تعریف فقهی وقف به «حبیس العین» که موضوع آن را منحصر در اعیان نموده موجب می‌شود تا وقف سرمایه از مسائل مهمی گردد که می‌بایست در مجالس آکادمیک و نشست‌ها و سمینارهای فقهی- اقتصادی مورد بحث و بررسی قرار گرفته و راهکارهای مربوط به آن جستجو گردد. امروزه در ملل دیگر قوانین و مقررات زیادی برای ترغیب خیرین به امر وقف و تسهیل این امر مقرر شده و برای اجرای آن سیاست فراوانی ارائه می‌گردد. وضع

مالیات سنگین بر ارث و عفو مالیات بر موقوفات از جمله این سیاست‌هاست. به نحوی که افراد به راحتی می‌توانند انواع سرمایه‌های خود (اعم از پول، اوراق بهادار، دارایی، مستغلات و غیر آن) را وقف کنند و چه بسا مؤسسات آموزشی، دینی فرهنگی، نهادهای خیریه و انواع دیگر از مؤسسات که به فراخور نیازهای جامعه قابلیت انعطاف داشته و کاربردی آنها قابل تغییر باشد تأسیس می‌گردد. مسائلی از این قبیل سبب شد تا «وقف در بازار سرمایه» موضوع سمیناری علمی گردد که با پیشنهاد آقای حسین عبده تبریزی دبیر کل وقت سازمان بورس اوراق بهادار کشور و با همکاری مشترک مرکز مطالعات اقتصادی دانشگاه مفید، سازمان اوقاف و امور خیریه و سازمان بورس اوراق بهادار کشور در اسفند ماه ۱۳۸۴ در دانشگاه مفید برگزار گردید. این سمینار یک روزه با عنوان «وقف در بازار سرمایه» در قالب پنج نشست برگزار گردید. نشست اول این سمینار به مراسم افتتاحیه اختصاص دارد. نشست دوم و چهارم به ارائه مقالات پرداخته شد که موضوع نشست دوم «وقف پول» و موضوع نشست چهارم «وقف سهام» می‌باشد. نشست‌های سوم و پنجم نیز به صورت میزگرد، با شرکت صاحب‌نظران برگزار گردید که موضوع نشست سوم «وقف پول» و موضوع نشست پنجم «بررسی شیوه‌های جدید بهره‌وری اقتصادی وقف» می‌باشد.

در خاتمه از تمامی دست‌اندرکاران این سمینار شامل دبیر علمی همایش، همکاران علمی و اجرایی که در برگزاری این همایش قبول زحمت نمودند تشکر می‌شود. امید است که سمینارهای علمی موجب شود تا این نهاد پویا و منافع اقتصادی آن که به صورت باران بهاری همیشه بر تمامی بشریت می‌رسیده بیش از پیش احیاء گردیده و در آینده‌ای نه چندان دور شاهد مؤسسات مختلف علمی، پژوهشی، دینی-فرهنگی و غیر آن بر آمده از نهاد وقف باشیم.

سید ضیاء الدین کیا، المسیلی

مدیر مرکز مطالعات اقتصادی